



s hanou malíkovou o férovém obchodování



„DŮSTOJNOST A PRÁVO NA PŘIMĚŘENOU ODMĚNU ZA PRÁCI PATŘÍ MEZI ZÁKLADNÍ LIDSKÁ PRÁVA. BOHUŽEL I V DNEŠNÍM SVĚTĚ TO STÁLE NENÍ SAMOZŘEJMOSTI,“ UPOZORŇUJE HANA MALÍKOVÁ, ŘEDITELKA ČESKÉ A SLOVENSKÉ POBOČKY FAIRTRADE INTERNATIONAL, MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE, KTERÁ SE TOTO SNAŽÍ ZMĚNIT.

Co znamená fair trade?

Fair trade je způsob obchodu, který dává lidem ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít si vlastní práci za důstojných podmínek. Fairtrade je certifikace zboží, které splňuje určité sociální, ekonomické a ekologické standardy. Pěstitelé a zaměstnanci dostávají v rámci tohoto systému za své kakao nebo kávu výkupní cenu, která odpovídá nákladům na pěstování či výrobu a zároveň umožňuje důstojné živobytí. Fair trade znamená spravedlivější obchodní podmínky, dodržování lidských a pracovních práv a šetrnost k životnímu prostředí.

Proč bychom měli dávat produktům s certifikací Fairtrade přednost?

Důstojnost a právo na přiměřenou odměnu za práci patří mezi základní lidská práva. Bohužel i v dnešním světě to stále není samozřejmostí – řada drobných farmářů v zemích globálního Jihu, kde se pěstuje káva, kakao nebo čaj, žije pod hranicí extrémní chudoby. Měli bychom vědět a zajímat se o to, za jakých podmínek vznikají produkty, které běžně kupujeme. Řada exotických surovin je zároveň výrazně ohrožena klimatickou změnou – je dost možné, že do roku 2050 přijdeme o polovinu

půdy vhodné pro pěstování kávy kvůli změnám klimatu. Pokud chceme, aby farmáři mohli své suroviny pěstovat dlouhodobě a my si je mohli dopřávat, měli bychom upřednostnit eticky vyráběné produkty, které navíc mají menší uhlíkovou stopu.

Mění se postoj Čechů v tomto ohledu k větší otevřenosti k produktům s tímto označením?

Z aktuálního průzkumu povědomí víme, že známku Fairtrade již zná 63 % českých spotřebitelů a 35 % ví, co přesně toto označení znamená. Také z našich zkušeností a navyšujících se prodejů vyplývá, že fairtradové produkty se těší stále větší oblibě u české veřejnosti, částečně je to samozřejmě dáno také jejich čím dál větší dostupností. U produktů, jako je káva nebo kakao, je již znalost i obliba vysoká, zatím je méně lidí, kteří běžně kupují třeba fairtradové květiny nebo fairtradové banány.

Co je podle vás potřeba změnit, aby výrobky s certifikací Fairtrade byly běžně dostupné?

Já si myslím, že výrobky již dostupné poměrně jsou. Téměř všechny řetězce nabízejí sortiment s tímto označením a fairtradovou kávu si vypijete v řadě kaváren. Pro ještě větší nabídku obchodů je myslím zapotřebí větší tlak spo-

třebitelů, kteří budou aktivně požadovat zařazení eticky vyrobených produktů do nabídky obchodů.

Čím se aktuálně zabýváte? Co je pro vaši organizaci největší výzvou?

Na podzim nás čeká řada akcí – od října do konce roku probíhá komunikační kampaň nazvaná „FAIRTRADE. Moje férová volba“, která seznamuje s hodnotami Fairtrade ve veřejném prostoru, na sociálních sítích a také v řadě médií. Během Týdne důstojné práce od 2. do 9. října byla na řadě míst po celé republice k vidění výstava fotografií o pěstování bavlny s názvem „Život v bavlně“, která umožnila lidem nahlédnout do života pěstitelů bavlny a zamyslet se nad možnostmi udržitelnější produkce. Prvního října jsme oslavili také Mezinárodní den kávy, a tak mohli během měsíce října milovníci kávy ve vybraných kavárnách při pití šálku svého životabudiče zjistit více o certifikaci Fairtrade a o tom, jak žijí pěstitelé kávy. ■

